

LAUKAAN KUNTA

Laukaan varhaiskasvatuspalvelut

LEPPÄVEDEN PÄIVÄKOTI

YKSIKKÖKOHTAINEN PEDAGOGINEN TOIMINTA- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA

TOIMINTAKAUSI 2023 – 2024

1. Kuvaus yksikön toiminnasta

Leppäveden päiväkoti on kunnallinen päiväkoti, joka sijaitsee keskeisellä paikalla Leppäveden kylällä koulun läheisyydessä. Nykyiset tilat on peruskorjattu entisestä koulu- ja seurakunta rakennuksesta varhaiskasvatuksen tiloiksi.

Päiväkodissamme toimii neljä ryhmää:

- 1-3 vuotiaiden ryhmä **Mansikat**
- 1-3 vuotiaiden ryhmä **Hillat** (lisätila 1.krs)
- 3-5 vuotiaiden ryhmä **Vadelmat** (lisätila 2.krs)
- Kaksi 3-5 vuotiaiden ryhmää **Karpalot** ja **Mustikat**
- Esiopetusikäisten ryhmä **Puolukat**

Päiväkotimme toimii myös perhepäivähoidon varahoitopaikkana. Paikkoja päiväkodissamme on n.96 lapselle ja hoito- ja kasvatus henkilökuntaa on 19 ja lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja, kaksi perhepäivähoidon varahoitajaa sekä keittiö- ja siivoushenkilökuntaa. Myös päiväkodin vieressä oleva kerhotoiminta siirtyi kunnan toiminnaksi vuoden 2022 alusta. Avoin kerhotoiminta on ollut hyvä lisä ja palvelu perheille.

Varhaiskasvatuspaikkojen tarve alueella lisääntyy luovutettavien tonttien ja rakentamisen myötä.

Toiminta-ajatuksenamme on antaa turvallista, lapsilähtöistä ja perhekeskeistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta toiminnallisessa ilmapiirissä, joka antaa meille kaikille mahdollisuuden yhdessä kasvaa, kehittyä ja oppia. Toimintamme on monipuolista ja kaikkia osa-alueita huomioivaa.

Talomme on ollut mukana **Ilo kasvaa liikkuen** toiminnassa jo ohjelman pilotointi vaiheesta saakka ja nyt toiminta jatkuu **Liikkuva varhaiskasvatus** nimellä. Tärkeänä osana monipuolista toimintaa pidämme toiminnallisuutta ja liikunnan iloa ja liikunnan kautta oppimista. Olemme olleet mukana Lisää liikettä luonnonläheiseen Laukaaseen –hankkeessa toimintakaudella 2019-

20. Hankkeen puitteissa olemme pystyneet tarjoamaan henkilökunnalle lisää koulutusta liittyen liikunta- ja luontokasvatukseen sekä hankkimaan lisää liikuntavälineistöä lasten käyttöön. Tällä hetkellä päiväkoti on mukana myös **STEAM-luonnossa hankkeessa**, minkä tarkoituksena on oppimisympäristön siirtäminen luontoon. Steam-ajatusta lähti aluksi kokeilemaan esiopetusryhmä sekä toinen 3-5 vuotiaiden ryhmä. Tällä hetkellä metsätoimintaa on laajennettu kaikkiin ryhmiin ja myös kerho toteuttaa steam-ajatusta retkeillen paljon. Päiväkoti on ollut mukana myös **Uudet lukutaidot hankkeessa**. Hankkeen myötä henkilökuntaa on koulutettu digisioihin ja siihen, kuinka toteuttaa digitoimintaa lapsiryhmässä.

Pienryhmätoiminta on vakiintunut ja hyväksi havaittu toimintamalli, mikä mahdollistaa hyvän ja yksilöllisen vuorovaikutuksen. Noudatamme Laukaan kunnan varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmia, sekä niihin liittyviä asiakirjoja.

2. Rakenteet

Päiväkodissa työskentelee hallinnollinen päiväkodinjohtaja, vastuullaan myös Vihtavuoren päiväkoti Onnentupa sekä Leppäveden kerhotoiminta. Esihenkilö vastuuta päiväkodissa jakaa apulaisjohtaja sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja, muodostaen jaetun johtajuuden tiimin. Jaetun johtajuuden tiimi on koettu toimivaksi ja hyväksi. Tiimi kokoontuu kerran kuukaudessa ja tarvittaessa useamminkin.

Johtajuutta on jaettu myös tiimivastaaville, jotka omalta osaltaan pitävät huolta tiimien pedagogiikasta ja toimivuudesta yhdessä muun henkilökunnan kanssa. Vastuuta koko talon ryhmiä koskevista yhteisistä tapahtumista, niiden suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista on jaettu työryhmille, mihin joka ryhmästä osallistuu joku. Työryhmiä ovat lasten liikunnasta vastaava työryhmä, talon muusta esim. lauluhetket, teemapäivät, juhlat jne. vastaava työryhmä sekä tyhy-työryhmä, joka vastaa henkilökunnan yhteisestä työkykyä ylläpitävästä toiminnasta. Varhaiskasvatuksen opettajien rooli ja vastuu pedagogiikan toteutumisesta on merkittävä mutta kaikilla talon sisällä lasten kanssa toimivilla on vastuu siitä, että hyvä pedagogiikka arjessa toteutuu.

Tiimirakenteet:

- 0-3 vuotiaat : varhaiskasvatuksen opettaja ja 2 lastenhoitajaa
- 0-3 vuotiaat (lisätila 1.krs) 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 2 lastenhoitajaa sekä perhepäivähoidon varahenkilö
- 3-5 vuotiaat (lisätila krs.2) 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 2 lastenhoitajaa
- 3-5 vuotiaat: 4 varhaiskasvatuksen opettajaa, 2 lastenhoitajaa
- Esiopetus: 2 opettajaa ja lastenhoitaja

Työvuorosunnittelu tehdään lasten hoitoaikojen mukaan ja näin turvataan, että paikalla on riittävästi henkilökuntaa suhteessa lapsiin. Tiimipalaverit pidetään kerran viikossa lepohetken aikaan sekä tarpeen mukaan ilta-aikaan syys- ja kevätkaudella.

3. Toiminnan kehittämisen laadulliset tavoitteet

Yhdessä pohditut kehittämiskohteet

1. STEAM-luonnossa toiminnan laajentaminen ja vakiinnuttaminen koko taloon
2. Varhaisvuosien aktiivisuuden ja liikunnan lisääminen toiminnallisoin keinoin varhaiskasvatuksen arjessa ja yhteistyössä huoltajien kanssa
3. Vuorovaikutus

4. Vuosisuunnitelma yksikön kehittämiseksi

Pedagogista keskustelua käydään tiimeittäin joka viikko sekä yhteisissä suunnitteluilloissa ja kehittämispäivillä. Yhteistyö ja pedagoginen keskustelu vanhempien kanssa on päivittäistä. Kehittämispäiviä rakennetaan huoltajilta saatujen palautteiden pohjalta sekä henkilökunnalta nousevista kehittämistarpeista sekä aiheista, jotka kulloinkin ovat ajankohtaisia ja puhututtavat. Jokainen tiimi arvioi toimintaansa viikoittain tiimipalavereissa ja jokainen kasvattaja arvioi jatkuvasti omaa toimintaansa peilaten lapsiryhmän tarpeisiin. Vuodenvaihteessa arvioidaan syyskauden toimintaa kevään suunnittelun pohjaksi. Kevään kehittämispäivässä arvioidaan kulunutta toimintakautta ja rakennetaan tulevaa havaintojen ja palautteen pohjalta (kehityskeskustelut, henkilöstön hyvinvointikyselyt sekä asiakasperheille suunnatut kyselyt) Vanhemmilta pyydetään arviointia joka toimintakausi sekä varhaiskasvatuksen että esiopetuksen puolelta. Arviointia ja kehittämistä toteutetaan päivittäin vuoropuheluna lasten arjen sujumisen sekä perheiden tarpeiden näkökulmasta.

Henkilökunnan osaamistarpeita kartoitetaan myös vuosittain kehityskeskustelussa

Positiivista palautetta olemme saaneet toiminnallisuudesta sekä luontotoiminnasta ja tätä haluamme edelleen vahvistaa ja kehittää. Tammikuussa alkavan Valssi-arvioinnin myötä saamme työkalun arvioida liikuntakasvatuksen toteutumista syvällisemmin ja tarkemmin.

Lämpimään vuorovaikutukseen ja positiivisen palautteen antamiseen tulemme kiinnittämään erityisesti huomiota.

5. Ryhmien joustava muodostaminen ja lasten tuen tarpeisiin vastaaminen

Lapsia jaetaan pienryhmiin erilaisin perusten: ikä, sekaryhmät (mallioppiminen), tuen tarpeiden näkökulmasta sekä ystävyyssuhteita huomioiden. Kaikissa ryhmissä jakaannutaan kahteen tai useampaan pienryhmään, porrastaen toimintaa sekä siirtymiä. Porrastamisella mahdollistetaan järkevä tilojen käyttö, mikä rauhoittaa tilanteita ja karsii turhia ärsykeitä.

Kehityksen ja oppimisen tuki kaikilla tuen portailla on osa varhaiskasvatuksen toimintaa päiväkodin arkitilanteissa ja kuuluu kaikille sitä tarvitseville lapsille. Jokainen kasvattaja sitoutuu yhteisiin sopimuksiin ja sovittujen tuen menetelmien käyttöön. Ryhmän yhteisesti sovitut ja niihin sitoutunut toimintakulttuuri tukevat lapsen kehitystä ja oppimista.

Viittomat ja kuvallinen tuki (pcs-kuvat, kuvakalenterit) helpottavat päivästruktuurin ja toimintojen jäsentämisessä, ja auttavat siirtymissä ja arjen eri tilanteissa. Ajankäytön jäsentämisessä käytetään ennakoitua eri tavoin, esim. TimeTimereiden avulla. Toimintakausittain mietitään koulutustarpeita esim. tukiviittomiin liittyen.

Lasten havainnointi sekä tiivis yhteistyö ja keskustelu vanhempien kanssa tukee lapsen yksilöllistä kasvua ja kehitystä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki ja konsultaatio ovat tärkeässä roolissa, suunniteltaessa lapsen yksilöllistä tuen tarvetta ja menetelmiä. Varhaiskasvatuksen ryhmäavustajan resurssi taas tukee erityistä tukea tarvitsevien lasten toimintaa ja oppimista.

Vanhempien ja lasten osallisuus, toiminnan ideoinnissa suunnittelussa, koetaan tärkeäksi. Kaikki lapset ovat mukana toiminnassa ja toiminta mukautetaan aina lapsen tarpeitansa vastaavaksi.

6. Monialainen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Monialaisen yhteistyön toteuttamista suunnitellaan yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Yhteistyötahoja ovat neuvola, terapeutit, psykologit, sosiaalityöntekijät. Lisäksi yhteistyötä tehdään seurakunnan kanssa ja esiopetuksessa yhteistyö on tiivistä koulun kanssa.

Yhteistyö perheiden kanssa on avointa, luottamuksellista, vanhempia kuuntelevaa ja ymmärtävää.

Yhteisten keskustelujen tavoitteena on löytää hyvä yhteinen yksilöllinen toimintamalli jokaisen lapsen ja perheen kanssa.

7. Tiedottaminen yksikössä

Yhteistyö ja pedagoginen keskustelu perheiden kanssa alkaa Hyvä Alku käytänteestä. Keskustelu jatkuu varhaiskasvatussuunnitelmia laadittaessa sekä päivittäisissä tapaamisissa sekä myöhemmin esiopetussuunnitelmaa laadittaessa.

Vanhempia tiedotetaan toiminnasta päivittäisten kohtaamisten yhteydessä, vanhempainilloissa, sähköpostin välityksellä sekä Edlevon ja Wilman kautta.

Henkilökuntaa tiedotetaan joka toinen viikko koko talon palaverissa sekä sähköpostitse. Jokaisella on vastuu tiedottaa asioista esimiehelle ja työkavereille sekä hakea ja lukea tietoa yhteisistä muistioista ja tiedotteista.

8. Perehdytys

Uusi työntekijä otetaan aina henkilökohtaisesti vastaan ja toivotetaan tervetulleeksi. Päiväkodin johtaja ottaa ensin uuden työntekijän vastaan ja perehdyttää Laukaan kunnan organisaatioon ja menettelytapoihin. Apulaisjohtaja jatkaa perehdytystä talon toiminta- ja turvallisuusasioihin. Tämän jälkeen perehdytysvastuuta jaetaan ryhmiin, missä työn, lasten ja lapsiryhmän sisällöllisiin asioihin paneudutaan syvemmin uuden työntekijän kanssa. Avoin, turvallinen ja keskusteleva työilmapiiri takaa uuden ihmisen pääsyn työhön mukaan. Uuden työntekijän tulee kokea olevansa tervetullut ja osa työyhteisöä. Uuden työntekijän kanssa palataan näihin teemoihin, kun hän on ollut töissä jonkin aikaa. Häneltä pyydetään palautetta ja annetaan mahdollisuus esittää kysymyksiä.

9. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteenveto

Toiminnallista tasa-arvo ja yhdenvertaisuus selvitystä tehdään parhaillaan yksikössä ja esille nousseet asiat ja kehittämistarpeet, vastuuhenkilöt sekä arvioinnin ajankohta kirjataan ylös vuoden 2024 loppuun mennessä.

Tasa-arvolla tarkoitetaan kaikkien sukupuolten yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä vallan resurssien tasapuolista jakautumista. Varhaiskasvatuksessa tasa-arvo tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että sukupuoli ei aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan varhaiskasvatuksen arjessa.

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan kaikkien ihmisten samanarvoisuutta riippumatta heidän iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta tai vakaumuksesta, mielipiteestä, vammasta, terveydentilasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Varhaiskasvatuksessa yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että ihmisten eri ominaisuudet, kuten ihonväri, uskonto tai terveydentila, eivät aseta lapsia tai

aikuisia eriarvoiseen asemaan.

10. Valssi-arviointikeskustelun yhteenveto: vahvuudet ja kehittämiskohteet (kunnalliset)

Valssi-arviointi käynnistyy tammikuussa 2024.

Lyhyt kuvaus arvioinnin toteuttamisesta:

Valssi-arviointiprosessi toteutettiin Laukaan kunnallisissa päiväkodeissa talvella 2024. Prosessi toteutettiin suunnitellusti sähköisenä henkilöstökyselynä, tiimien pohdinta- ja yksiköiden arviointikeskusteluina. Toteuttajien johtamiin arviointikeskusteluihin osallistui myös varahenkilöitä, jotka eivät vastanneet sähköiseen kyselyyn, mutta tutustuivat lomakkeen kysymyksiin ennen arviointikeskustelua.

Yhteisessä koulutuspäivässä käytiin kyselyn tulokset läpi ja yhdessä keskustellen kirjattiin vahvuudet ja kehittämiskohteet. Keskustelua kehittämistoimenpiteistä jatkettiin vielä koulutuspäivän jälkeen.

Arvioinnissa hyödynnetty aineisto:

Arvioinnissa hyödynnettiin koko kunnan kyselyn tuloksia sekä huoltajille suunnatun kyselyn palautetta.

Arvioinnin keskeiset tulokset (vahvuudet)

1. Leppäveden päiväkodin läsnäolevat ja liikkumiseen kannustavat aikuiset
 - Yhteinen sopimus ja sitoutuminen liikkumiseen sekä toiminnallisen oppimisen tukemiseen.
2. Liikkumisen ja retkeilyn mahdollistava lähiympäristö
 - Steam- ajatus; kaikki mitä tehdään sisällä voi siirtää myös ulos ja luontoon esim. luontomuskarit, luontotaide jne. Tavoitteenamme on Steam- ajatuksen ja toiminnan vakiinnuttaminen kaikkiin ryhmiin.

Arvioinnin keskeiset tulokset (kehittämiskohteet)

1. Vältetään turhia kieltoja
2. Dokumentointi ja lasten osallisuus

Kehittämissuunnitelma ja toimenpiteet

Mitä enemmän lapset saavat tehdä ja kokeilla, sitä varmempia liikkujia heistä tulee. **Liikuntakasvatus on parasta turvallisuus kasvatusta.**

Aikuinen tuntee lapset ja **luottaa** heidän taitoihinsa ja tietää mitä heiltä voi vaatia.

Lapsilta tulevien ideoiden jalostaminen yhdessä heidän kanssaan.

Otetaan lapset mukaan suunnitteluun mahdollisimman paljon.

Toiminnan nauhoittaminen ja hyödyntäminen jälkepäin.

Kehittämistoimenpiteiden seurantasuunnitelma

Yhteinen keskustelu ja asian esillä pitäminen. Jokaisen yksittäisen kasvattajan reflektointi omasta toiminnasta sekä tiimien ja koko talon jatkuva arviointi.

11. Arviointi (toimintakauden keväällä)

1. STEAM-luonnossa toiminnan laajentaminen ja vakiinnuttaminen koko taloon

- Kehittämistyötä jatketaan edelleen tulevan toimintakauden aikana. Ryhmät ovat aktiivisesti käyneet retkillä hyödyntäen lähiympäristöä. Myös yhteistyö Jyväskylän yliopiston kanssa jatkuu.

2. Varhaisvuosien aktiivisuuden ja liikunnan lisääminen toiminnallisilla keinoin varhaiskasvatuksen arjessa yhteistyössä huoltajien kanssa

- Keväällä Valssi arvioinnin yhteydessä toteutettiin kysely myös huoltajille, liittyen varhaiskasvatuksen toteuttamaan lasten liikuntaan. Huoltajat olivat lasten liikkumiseen varhaiskasvatuspäivän aikana tyytyväisiä. He kokivat toiminnan monipuolisena ja erityistä kiitosta sai retkeily lähiympäristöön. Myös talviliikuntalajien toteuttaminen sai kiitosta.

2. Vuorovaikutus

- Vuorovaikutukseen ja eri ammattiryhmien arvostamiseen tulemme tulevana toimintakautena kiinnittämään erityistä huomiota. Aihe nousi esille myös tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhtenä kehittämisalueena.

Kaikkien toimintakausi oli melko rikkonainen runsaiden poissaolojen vuoksi. Kiitos varhaiskasvatuksen varahenkilöjärjestelmän, mitä ilman emme olisi selvinneet. Varahenkilöjärjestelmä on asia mihin jatkossakin tulee panostaa. Sairastumisille ja poissaoloille ei voi mitään mutta pitkässä juoksussa vaikutus näkyy henkilökunnan uupumisena.

